

Ο φακός κάνει ζουμ στη Γη που πληγώνουμε

Εκθεση με κορυφαίους φωτογράφους, φιναλίστ του Βραβείου Pictet, στο Μουσείο Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης

■ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΣΜΙΔΗ
d.kosmidis@realnews.gr

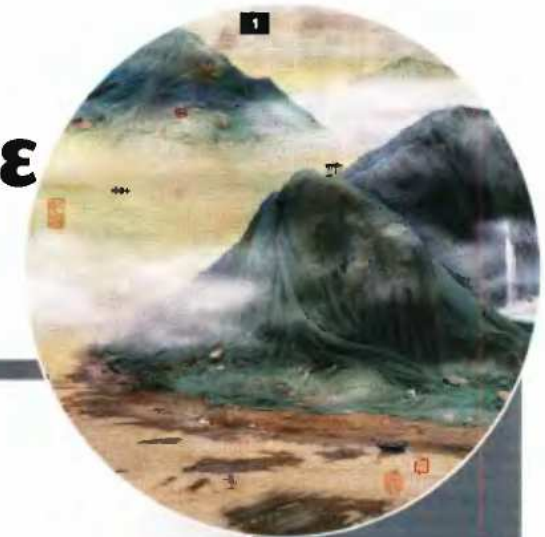
ΠΟΛΕΜΟΙ για την τροφή και επισιτιστικές κρίσεις. Πρωτοφανής καταστροφή της δασικής κληρίδας και ερημοποίηση. Μόλυνση και αδυναμία αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής. Υπερεκμετάλλευση και εξάντληση των φυσικών πόρων. Μπορεί η Γη να αντέξει το 2050 έναν πληθυσμό τριών δισεκατομμυρίων, τα καταναλωτικά πρότυπα του οποίου θα θέτουν σε κίνδυνο ολόκληρα οικοσυστήματα; Μήπως, όπως υποστηρίζει ο νομπελίστας Paul Crutzen, όλο τα στοιχεία της Γης, το χωμα κι ο αέρας, τα νερά και τα δάση, έχουν γίνει «αφούρι-

Φωτογραφίες - ντοκουμέντα για τις αθλητικές που απειλούν τον πλανήτη διαγωνίστηκαν στη διοργάνωση Pictet 2009

κα», σηματοδωμένα ανεξίτηλα από την ανθρώπινη επέμβαση; Αυτές τις ερωτήσεις επιχειρεί να ψηλαφήσει η φωτογραφική διοργάνωση του Βραβείου Pictet 2009, με τίτλο «Earth».

Ποιοι ξεχώρισαν

Με την έκθεση «Γη - Ιχνη», που θα διοργανωθεί στις 28 Φεβρουαρίου, το Μουσείο Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης υποδέχεται τους φωτογράφους που επιλέχτηκαν στην τελική φάση του Βραβείου. Ο κατάλογος των 12 φιναλίστ ανακοινώθηκε στο φεστιβάλ της Αρλ στις 9 Ιουλίου. Τον Οκτώβριο, στο Παρίσι, οργάνωσαν γ. του ΟΗΕ Κό-

1. Yao Lu, «Διαβόλητικη Πηγή στην Αρχαία Αιφρώβρα», Πεκίνο, Κίνα 2006. Από τη σειρά «Κυκλώμενα Βουνά και Νερά»
2. Το πρώτο βραβείο Pictet 2009: Nadav Kander, «Αυαίμενος», Γερμανία, Ελβετία, Κίνα 2007. Από τη σειρά «Ευαγγέλιο, Το Μακρύ Πιπίλι»
3. Abbas Kowsefi, «Συρία της Γης», Τελάμα, Μέσο Ιράν 2007. Από τη σειρά «Συρία της Γης»
4. Edward Burtynsky, «Αστυγάσιο της Ιβηρίας 3», Σαβόγια, Ιταλία 2006. Από τη σειρά «Α. Παράδεισος»

φι Ανάν ανέμενε το πρώτο βραβείο (100.000 ευρώ) στο Ισραήλ. Ανάμεσα στους άλλους υποψήφιους ξεχώρισαν μεγάλα ονόματα της τέχνης του φακού, όπως ο Γερμανός Andreas Gursky και ο Καναδός Edward Burtynsky, αλλά και λιγότερο γνωστοί δημιουργοί, όπως ο Ιράνις Abbas Kowsefi και ο Κινέζος Yao Lu.

Ο Edward Burtynsky με τη δουλειά του για τα λάτομεία εξερευνά με ευφάνταστο τρόπο την έννοια του αν-

θρωπογενούς τοπίου. Η ματιά του πραγματεύεται την εξόρυξη πρώτων υλών ως παραγωγή μιας μνημειακής οργανικής αρχιτεκτονικής που παραπέμπει στις αρχαίες πυραμίδες αλλά και στους σύγχρονους ουρανοξύστες.

«Καραβάνι του φωτός»

Ο Abbas Kowsefi ακολουθεί με τον φακό του το «Καραβάνι του φωτός», το επίσημο προσκλήμα εκατοντάδων χιλιάδων Ιρανών στα σύνορα με το Ιράκ για να τιμήσουν τη μνήμη των νεκρών του πολέμου 1980-1988. Κολάπη διάσπαση των διακοπών του περσικού Νέου Έτους (Nowruz), την τελευταία εβδομάδα του Μαρτίου, οι προσκυντές, πολλοί από τους οποίους είναι συγγενείς των νεκρών, ταξιδεύουν με λεωφορεία από όλη τη χώρα για να επισκεφθούν τα φονικότατα θέατρα αυτού του πολέμου χαρακωμάτων που στοίχισε στο Ιράν πάνω από μισό εκατομμύριο ανθρώπινες ζωές.

Η σύγχρονη Κίνα

Εκπόρση του νεοοικονομικού ρεύματος, ο Yao Lu χρησιμοποιεί φόρμες της κινεζικής παραδοσιακής ζωγραφικής για να αποδώσει

το πρόσωπο της σύγχρονης Κίνας. Σε μια χώρα που οι ξέφρενοι ρυθμοί ανάπτυξης την έχουν μετοτρέψει σε ένα γιγαντιαίο εργοτάξιο, οι πανταχού παρόντες ακουσιδότητοι καλύτεροι με πράσινα δίκτυα.

Χρησιμοποιώντας με μεστέρι την τεχνική της σφραγματικής ο Lu κατοικειάζει οπτικά τοπία σπάνια αρμονίας που απηχούν ένα απόμακρο ονειρικό παρελθόν, παραπέμποντας διακριτικά, σε δεύτερη ανάγνωση, στη σύγχρονη τρουμπική πραγματικότητα.

Η Κίνα απασχολεί και τον νικητή του φετινού Βραβείου, τον Nadav Kander. Το φωτογραφικό του δοκίμιο για τον Γισγκασέ, το «Μακρύ πο-

τάμι» των 6.500 χιλιομέτρων που διασχίζει την Κίνα από δύση σε ανατολή, αποτελεί μια μεταφορά για τις αλλαγές που προδιαγράφουν τη πορεία του πλανήτη.

Όπως λέει ο ίδιος, «η Κίνα είναι ένα έθνος που δίνει να αποκαβεί από τις ρίζες του, καταστρέφοντας το παρελθόν του στην προσπάθειά του να κινηθεί "προς τα μπρος" με ρυθμούς βίαιους και αφύσικους. Ένας λαός που πληγώνει τη χώρα του και μια χώρα που πληγώνει τον λαό της. Σε μήκος 600 χιλιομέτρων, 3 εκατομμύρια άνθρωποι υποχρεώθηκαν να ξεριζωθούν και να μετακομίσουν αλλού, λόγω της κατασκευής του γιγαντιαίου φράγματος».

ΜΕ 25 ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΣ ΑΠΟ 19 ΧΩΡΕΣ

«ΓΗ - ΙΧΝΗ»: 100 ΕΡΓΑ ΕΚΠΕΜΠΟΥΝ SOS

ΕΝΤΑΓΜΕΝΗ στον κύκλο «Τα τέσσερα στοιχεία της φύσης και ο άνθρωπος», η έκθεση έχει ως πυρήνα της έργα των 12 φιναλίστ του Βραβείου Pictet. Ταυτόχρονα φιλοξενούνται έργα 13 Ελλήνων και ξένων δημιουργών, οι οποίοι επιχειρούν να «συνδιαλεχθούν» με τη θεματική του βραβείου Pictet. Εδώ ανακύπτουν κάποια προβλήματα δεοντολογίας, δεδομένου ότι, ανεξάρτητα από την ποιότητα των έργων της παραγωγής του Μουσείου Φωτογραφίας, με τον τρόπο που αυτά παρουσιάζονται και ελλείψει ευδιάκριτης σήμανσης, δεν είναι σαφές ποια αποτελούν επιλογή των κριτών του Βραβείου Pictet και ποια των επιμελητών G. Bauret και Β. Ιωακείμδη.